

Kunnskapsdepartementets tjenesteorgan

En ny virksomhet basert på tre tidligere - hva blir nytt?
– Fra digitaliseringsstrategier til handling

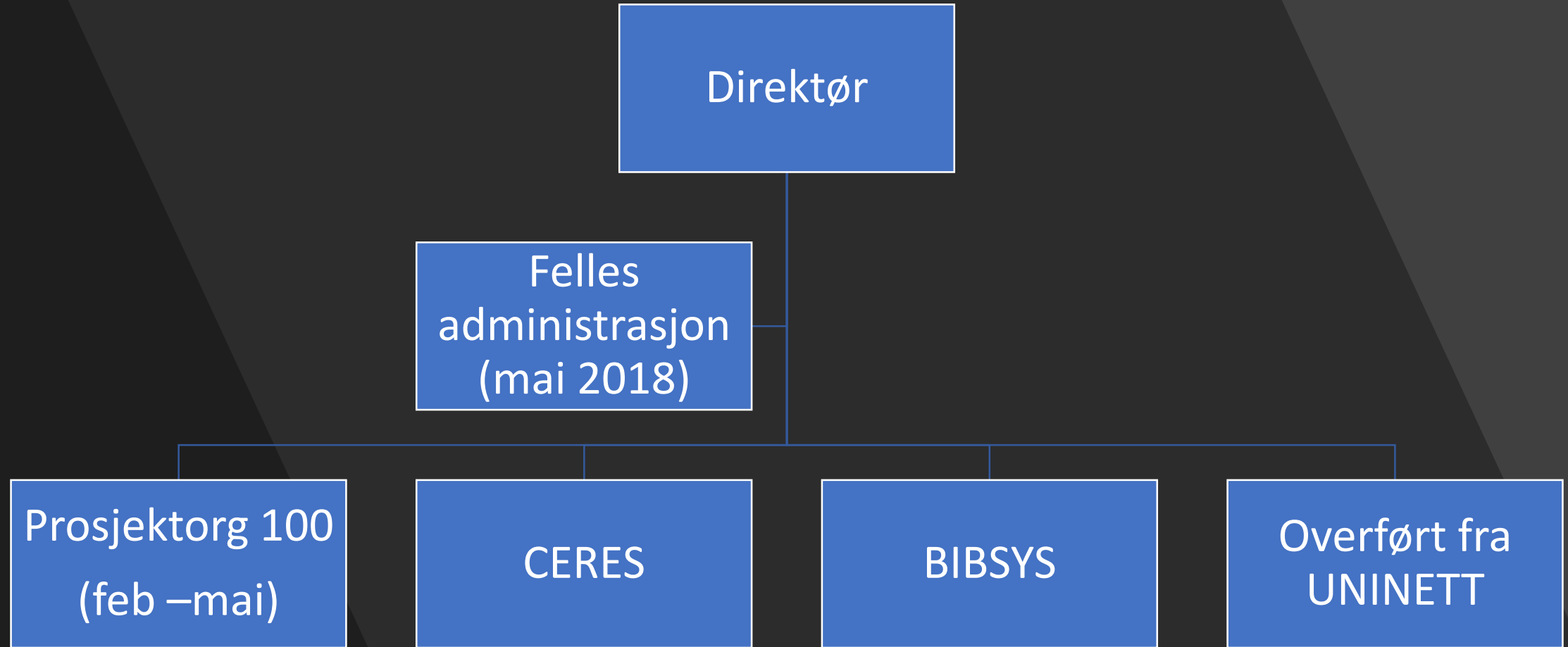
UiB IT-Forum
26.04.18

Frode Arntsen – Kunnskapsdepartementets tjenesteorgan

Agenda

- Om Kunnskapsdepartementets tjenesteorgan
- Tanker om rollen som nasjonal pådriver og samordner
- Prosjekt 100

Organisering

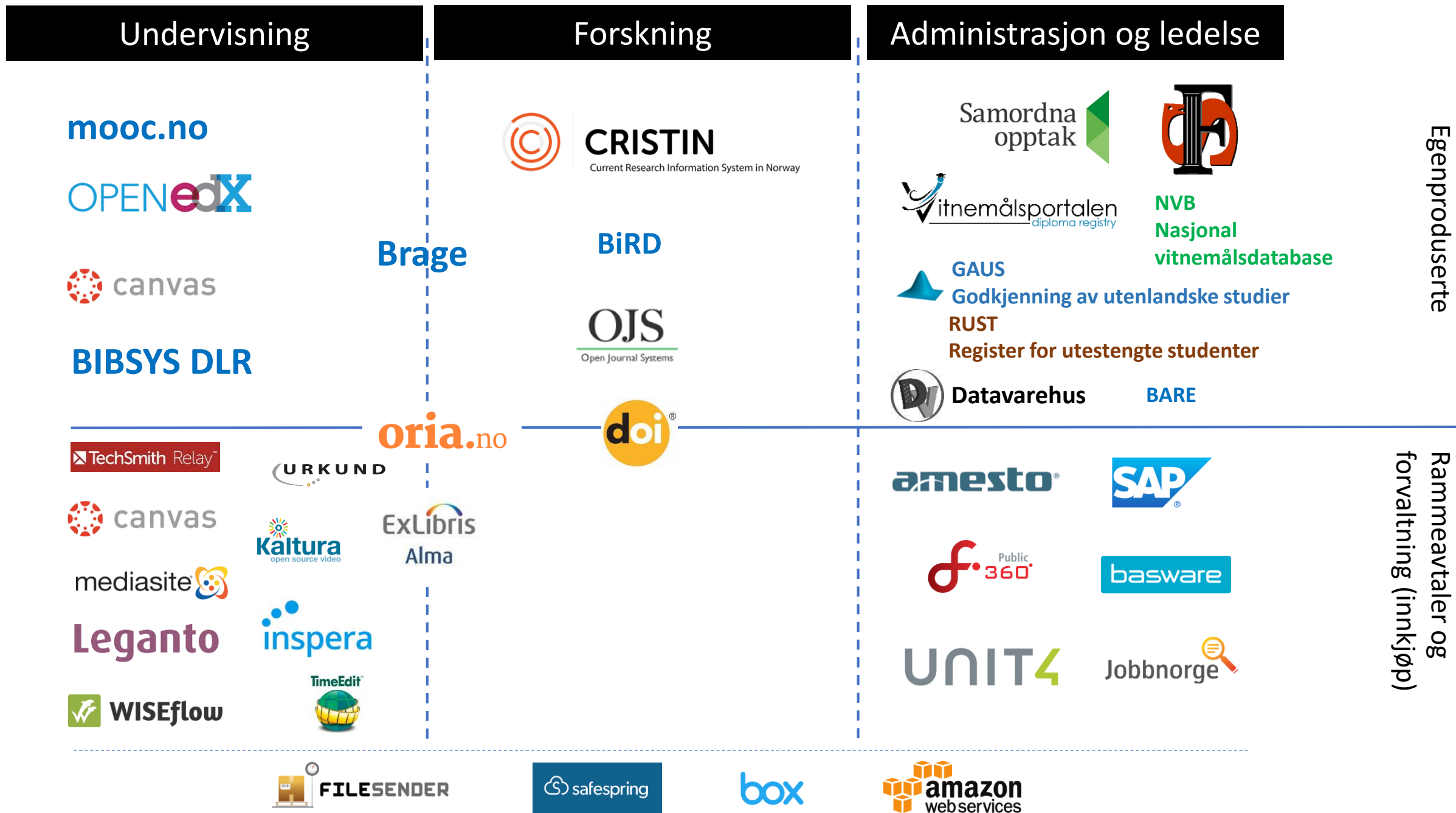

Om oss

- Ca 200 ansatte
- 505 MNOK i omsetning
- Forvalter rammeavtaler for ca. 700 MNOK kroner
- Hovedkontor i Trondheim, avdelingskontor i Oslo
- Betjener 250 virksomheter innen høyere utdanning, forskning og formidling
- Rundt 50 ulike fellessystemer og -tjenester

Fellestjenester som leveres av KDTO pr. i dag

Egenproduserte

Rammeavtaler og forvaltning (innkjøp)

Formål og oppgaver

Bidra til å realisere **sektormålene** for **forskning og høyere utdanning**.

- Iverksette og følge opp **strategier og retningslinjer**
- **Nasjonal samordning på IKT-området**, følge opp **initiativer** fra universitets- og høgskolesektoren
- Koordinering og oppfølging av nasjonale **utviklingsprosjekter og fellestjenester**
- Utvikle og forvalte en **felles IKT-arkitektur**
- **Leverer fellestjenester**

Vedtekter Kunnskapsdepartementets tjenesteorgan

§1 Formål

Virksomhetens navn er Tjenesteorgan for felles tjenester for IKT, studier og forskning. Virksomheten skal bidra til å realisere de til enhver tid gjeldende sektormålene for forskning og høyere utdanning. Virksomheten har **ansvaret for nasjonal samordning og har et overordnet forvaltningsansvar på IKT-området. Virksomheten har myndighet til å treffe beslutninger innenfor sine hovedområder, jf. §4.**

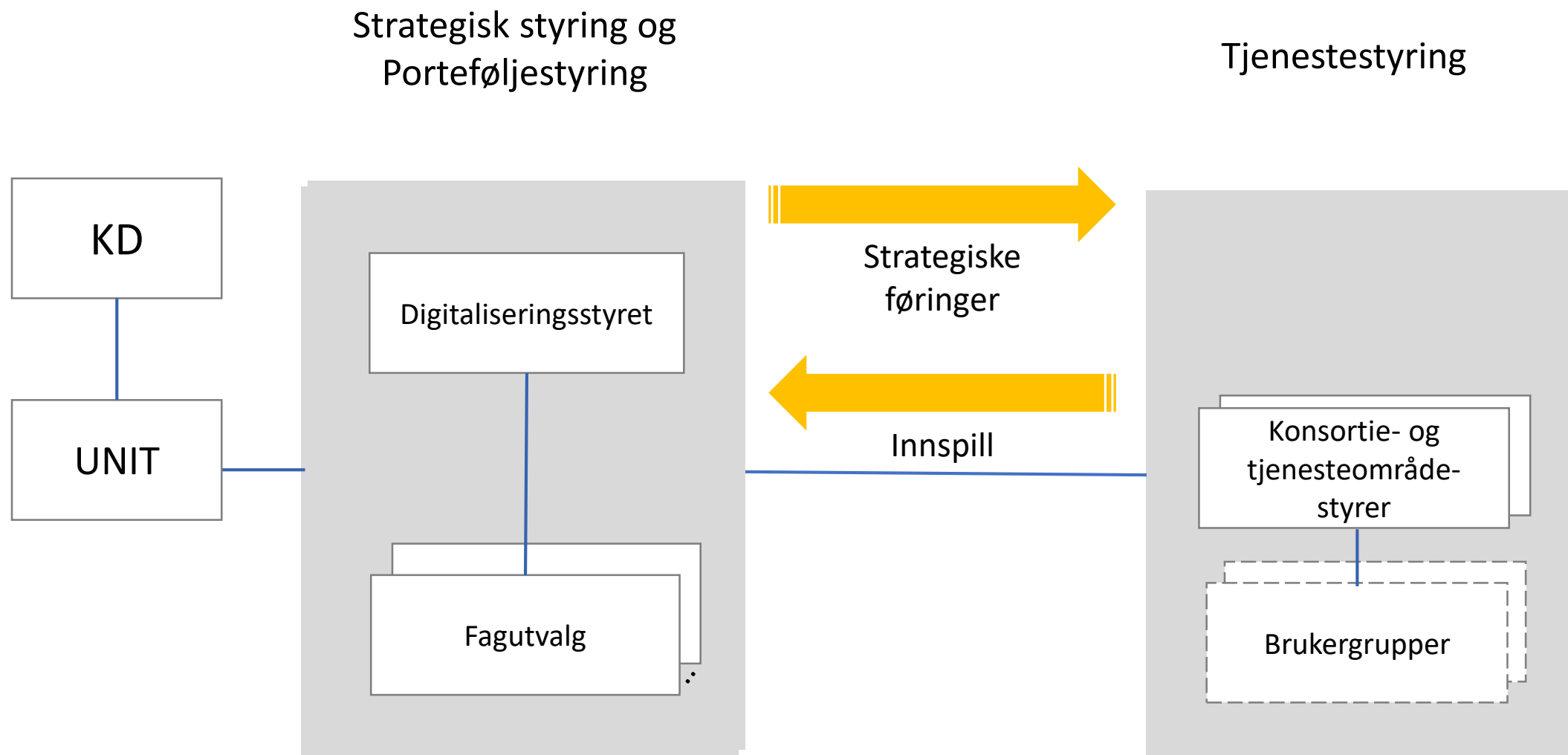
§ 4 Hovedoppgaver

- Virksomheten skal **iverksette og følge opp strategier og retningslinjer** fastsatt av Kunnskapsdepartementet og **følge opp initiativer fra universitets- og høyskolesektoren** og andre relevante aktører, f.eks. instituttsektoren og helsesektoren.
- Virksomheten skal utføre **porteføljestyring** for koordinering og oppfølging av nasjonale utviklingsprosjekter og fellestjenester.
- Virksomheten skal utvikle og **forvalte en felles IKT-arkitektur** for harmonisering og standardisering av prosesser, data og tekniske grensesnitt i universitets- og høyskolesektoren, og bidra til samordning med andre relevante aktører
- Virksomheten skal **samarbeide tett med infrastrukturetselskap** i tjenesteutvikling og forvaltning av overordnede strategier samt legge til rette for effektiv utnyttelse av felles kompetanse og ressurser.
- Virksomheten skal **levere fellestjenester for å ivareta både administrasjon av og gjennomføring av utdanning og forskning, og legge til rette for at forskning i flere sektorer sees i sammenheng.**
- Virksomheten skal **levere bibliotekrelaterte fellestjenester** for alle sektorer knyttet til høyere utdanning eller forskning, herunder også Nasjonalbiblioteket. Tjenestene skal så langt det er mulig være fritt tilgjengelige for hele befolkningen.
- Virksomheten skal **levere felles administrative systemer og tjenester** til universitets- og høyskolesektoren.
- Virksomheten skal sørge for **database for rapportering av vitenskapelige publikasjoner** til Kunnskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet.

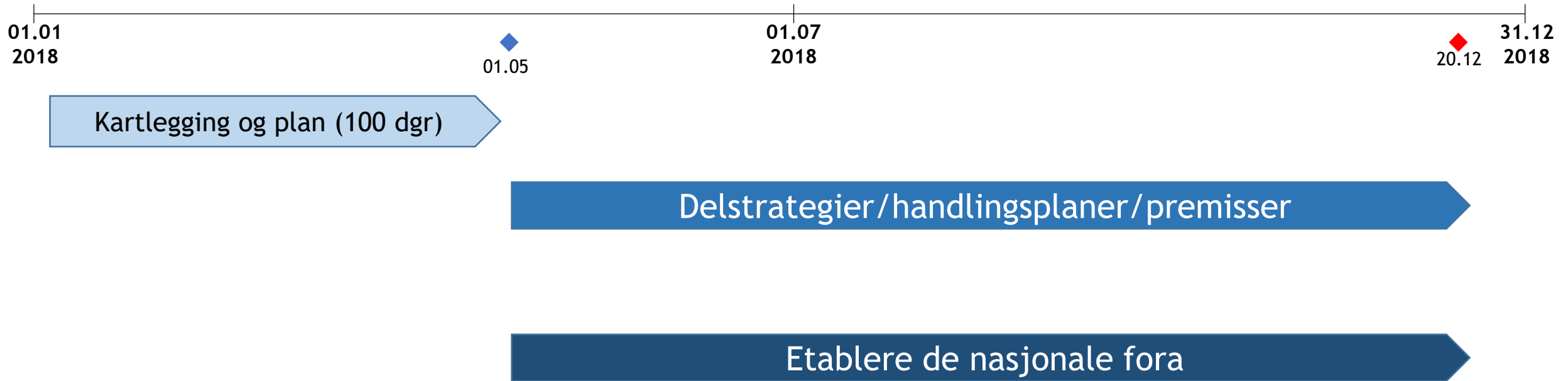
§ 5 Brukermedvirkning

- For å ivareta institusjonenes behov og interesser, skal det etableres **hensiktsmessig og forpliktende brukerinvolvering** som innebærer **tydelig medvirkning** både fra institusjonene i høyere utdanning og forskning og øvrige brukere av tjenestene, f.eks. innen helsesektoren.

Modell for medvirkning, KDTO tar sekretariatsrollen

Overordnet plan for nasjonal samordningsrolle

Digitalisering handler om å bruke teknologi til å fornye, forenkle og forbedre. Det handler om å tilby nye og bedre tjenester som er enkle å bruke, effektive og pålitelige.

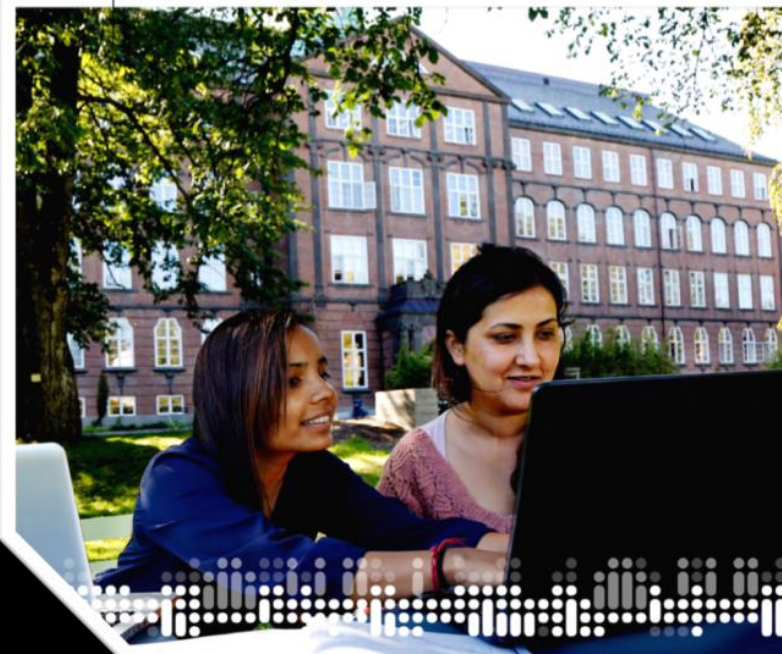

Kunnskapsdepartementet

Strategi

Digitaliseringsstrategi for universitets- og høyskolesektoren

2017-2021

Varsku mot ukritisk digitalisering

PUBLISERT TIRSDAG 13 MARS 2018 - 11:29 - SIST OPPDATERT ONSDAG 14 MARS 2018 - 12:26

Vi er ikke imot digitale løsninger. Men, vi er imot et digitaliseringsmantra som ikke tar utgangspunkt i profesjonenes samfunnsoppdrag, fagenes kunnskapsgrunnlag og som ikke tar hensyn til hvordan studenter lærer, skriver kronikkforfatterne. Foto: Skjalg Bøhmer Vold

DOSENT
JON ARNE LØKKE

Profesjon. Digitalisering kjøres fram som det nye mantraet innen høyere utdanning, men tar ikke utgangspunkt i profesjonenes samfunnsoppdrag kritiserer dosentene Jan Storø og Jon Arne Løkke.

Digitalisering vokser fram som det nye mantraet for undervisning i høyere utdanning. Digitalisering er det nye mantraet for undervisning i høyere utdanning. Digitalisering er det nye mantraet for undervisning i høyere utdanning.

Har du noe på hjertet?

Send oss et debattinnlegg, en kronikk eller en meningsytring. Alle innlegg signeres med

En mulig overgang til videoforelesninger er bare ett eksempel. Det finnes endeløse muligheter for spesialisert programvare og apper for høyere utdanning. Foto: Ole Morten Melgård

Meninger Gjest på mandag

Utdatert utdanning

De bidrar til nyvinning og produktivitetsvekst, men svikter på hjemmebane.

Kenneth Rogoff

Publisert: 11.02.2018 – 20:57 Oppdatert: 11.02.2018 – 20:57

Kenneth Rogoff, tidligere sjeføkonom i IMF, er professor i økonomi og offentlig politikk ved Harvard University. Copyright: Project Syndicate, 2017.

[Les hele avisen](#)

I 1990-årene, helt i starten av internettets tidsalder, syntes en eksplosiv produktivitetsvekst i akademia å være rett rundt hjørnet. Men den kom aldri. Undervisningsmetodene på høyskoler og universiteter har utviklet seg ekstremt sakte. Og det på institusjoner som er stolte av sin evne til å sende ut kreative ideer som gir støtet til samfunnsendringer.

Digitalisering av utdanningen – fra artikkelen:

- Konkurransutsatte velproduserte videoforelesninger innenfor grunnleggende emner.
- Spesialisert programvare og apper
 - Studenttilpasset individuell læring og oppfølging
 - Involvering gjennom diskusjon og oppgaver.
- «Endringene vil selvsagt komme uansett. Da kan vi oppleve en helt utrolig virkning på økonomisk vekst og velferd. Dagens unge kan rett og slett lære langt mer enn de gjør i dag.»

Tilgang til publisert forskning

- Ca. 250 mnok betales pr år for tilgang til elektroniske publikasjoner på UH
- UH bidrar gratis med fagfelle vurderinger til en verdi av anslagsvis 200 mnok

➤ Staten må i tillegg betale for å gi åpen tilgang til artiklene etter publisering.

Voldsom sløsing med offentlige penger i vitenskapelig publisering

Offentlig finansierte forskere skriver og kvalitetssikrer vitenskapelige artikler. Så tar et tidsskrift over alle økonomiske rettigheter. I neste omgang må forskerne kjøpe tilbake adgangen til de samme artiklene.

Politikk
Bård Smedsrød, Leif Longva og Jan Erik Frantsvåg

Forskning formidles, veies og måles i stor grad gjennom publisering i vitenskapelige tidsskrifter. Utgiverne av tidsskriftene gjør en viktig jobb, men tar seg veldig godt betalt.

De største av disse kommersielle utgiverne nyter en uhorrt hyperprofitt, basert på offentlige forskningsbudsjetter verden rundt. Profittmarginene har ligget på 35 til 40 prosent i en årrekke, noe som har vært mulig fordi disse utgiverne har en tilnærmet monopol situasjon.

Vi snakker om publisering av vitenskapelige artikler i tidsskrifter. Hva er galt, og hvordan kan vi ta grep? La oss først se på hvordan publisering prosessen foregår:

Forskerne skriver sine vitenskapelige artikler basert på sin (offentlig finansierte) forskning, og sender disse artiklene til utvalgte tidsskrifter, som igjen sender dem til fagfeller for kvalitetssikring. Fagfellene er også forskere, som regel offentlig finansiert, og de gjør dette viktige

Vi kan forsiktig anslå dette gratisarbeidet til en verdi av cirka 200 millioner kroner årlig – fra norske forskere alene, skriver innleggsfatterne om forskeres kvalitetssikringsarbeid med vitenskapelige artikler. Foto: Istock/Getty Images

Bård Smedsrød, professo ved Universitetet i Tromsø.

Jan Erik Frantsvåg, økonom og open access-rådgiver ved Universitetet i Tromsø.

Leif Longva, økonom og universitetsbibliotekar, ved Universitetet i Tromsø.

De viktige tidsskriftene må forskerne ha adgang til. Dermed kan utgiverne diktere prisen. Prisen har ingen sammenheng med kostnadene forbundet med utgivelse av tidsskriftene.

Institusjonene har to valg: Bite tennene sammen og betale, eller takke nei og dermed kutte forskernes adgang til den aktuelle utgivers tidsskrifter. Å takke nei sitter veldig langt inne. Da vil forskerne miste tilgang til viktige tidsskrifter.

Vårt budskap er at universitetene, høyskolene og forskningsinstitusjonene faktisk har et ubenyttet forhandlingskort i møte med utgiverne, nemlig kvalitetssikringsprosessen.

Burde ikke gratisarbeidet som her gjøres anses som en del av betalingen til utgiverne? Basert på en masteroppgave ved UiT fra 2010, kan vi forsiktig anslå dette gratisarbeidet til en verdi av cirka 200 millioner kroner årlig – fra norske forskere alene.

Dersom en utgiver krever en urimelig pris, kan sektoren svare

med å trekke alle sine forskere fra fagfelle vurderingen for denne utgiveren.

En av de største ulvene i dette publiseringsmarkedet er den internasjonale utgiveren Elsevier. Dersom Elsevier får et redusert tilfang av forskere som de kan benytte til kvalitetssikring av sine artikler, vil den vitenskapelige statusen til Elsevier og deres tidsskrifter bli svekket. Dette vil derfor være et forhandlingskort som utgiverne vil frykte. For utgiverne vil det bli viktig å ikke ende opp som den verste utgiveren, med fare for å bli møtt med dette trekket fra flere av sine kunder. Dermed skapes en konkurranse situasjon, og utgiverne kan ikke lenger opptre som monopolister som dikterer prisen.

Vil Elsevier (eller andre av de få, dominerende utgiverne) bry seg om de norske institusjonene går til et slikt skritt? Vi tror det. Vi tror utgiverne vil bli redde for at en slik fagfellestopp kan bre seg til flere land. Med andre ord kan dette bli et effektivt forhandlingskort. Det som kreves, er at forskningsinstitusjonene er seg bevisst sitt arbeidsgiveransvar overfor egne forskere, og er villige til å tildele seg selv dette kraftfulle forhandlingskortet. Dette handler om å se på fagfellejobben for de kommersielle utgiverne som enhver annen jobb en ansatt gjør innenfor arbeidstiden. Arbeidsgiver kan bruke sin myndighet til å styre dette.

Bård Smedsrød, professor, **Leif Longva,** økonom og universitetsbibliotekar, og **Jan Erik Frantsvåg,** økonom og open access-rådgiver ved Universitetet i Tromsø

Forskeren

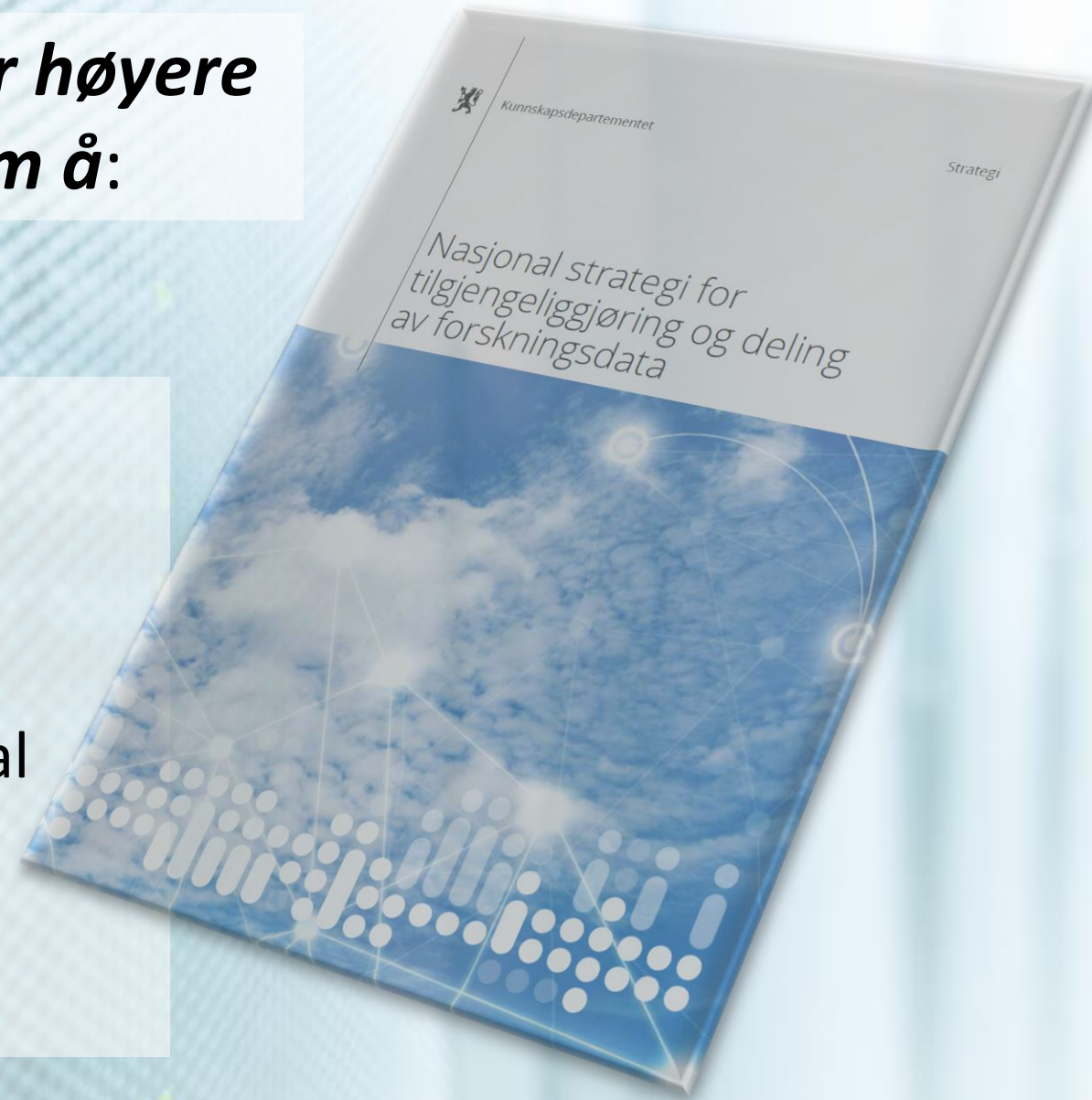
- Digital kompetanse til å utnytte IKT optimalt
- Tilgang til relevante publikasjoner, forskere og data
- Oversiktlig tjenestetilbud: applikasjoner, regnekraft, lagringsplass og avansert brukerstøtte
- Brukervennlig IKT-støtte (fag og administrasjon)
- Samhandle på tvers av prosjekter, sektorer og landegrenser
- Digitale samhandlingsverktøy for effektivt arbeid

Forskningsdata

- Forskningsdata bør deles og gjenbrukes mer
- Grunnprinsipper for forskningsdata:
 - så åpne som mulig, så lukket som nødvendig
 - bør håndteres og tilrettelegges slik at verdiene i data kan utnyttes best mulig

Regjeringen vil be det nye organet for høyere utdannings- og forskningstjenester om å:

- formidle informasjon, vurdere tilbud om opplæring, utarbeide statistikk
- tilrettelegge for sitering av datasett og kreditering av dataarbeid (DOI/ORCID)
- utrede hvordan et nasjonalt vitenarkiv skal realiseres
- bidra til at tjenestetilbydere av nasjonale forskningsdataarkiver samordner seg

Student og lærer

- Studenten møter digitalt akademisk fellesskap, delta i forskningsprosjekter
- Moderne, fleksibelt digitalt læringsmiljø med varierte læringsformer
- Utvikle digital kompetanse hos studenter og lærere
- Bredt tilbud av digital verktøy for læring og undervisning
- Tid til utvikling av digital undervisning, støttemiljø

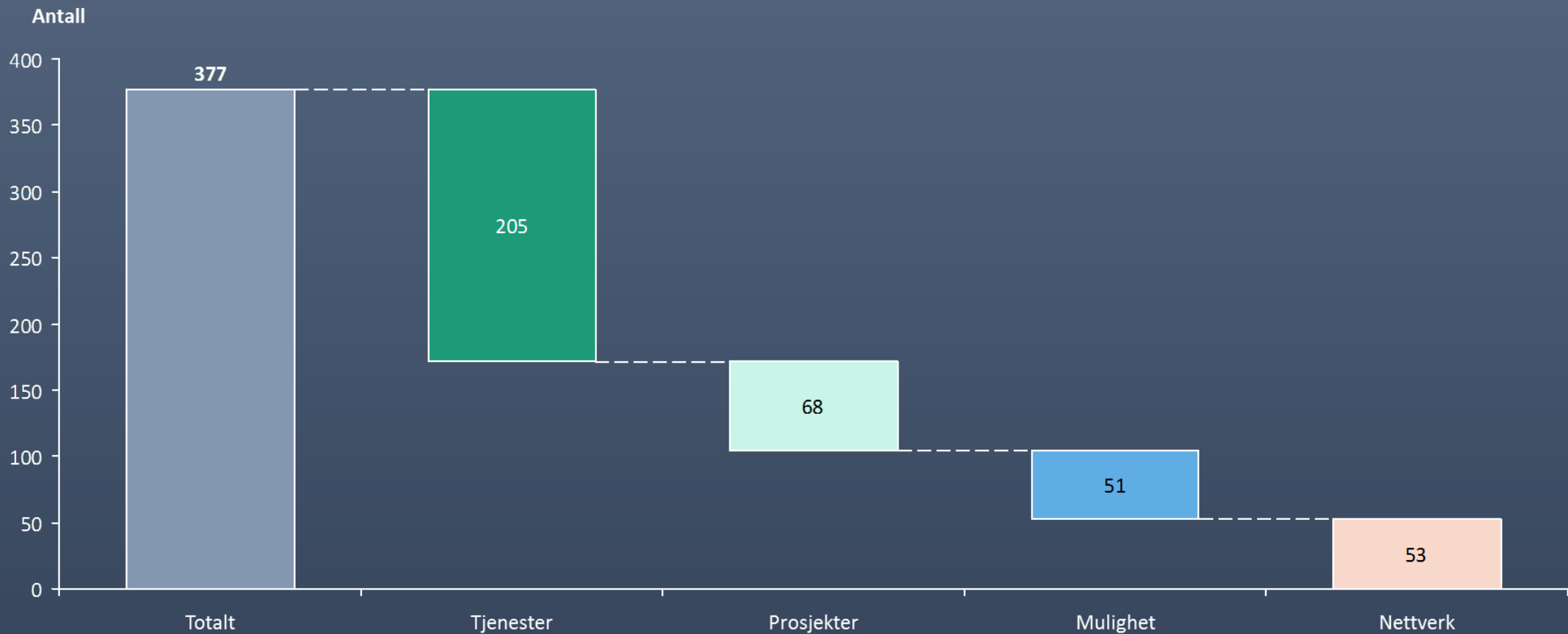
Student og lærer

- Løsninger for tilgang til læringsressurser på tvers av utdanningsinstitusjoner
- Studieadministrative løsninger, digitale læringsplattformer og prosesser tilrettelegges for personlige læringsmiljøer og mobile og dynamiske studieløp, og tilpasses mer fleksible opplegg for studiegjennomføring

Prosjekt 100

Første utkast av kartlegging og analyser

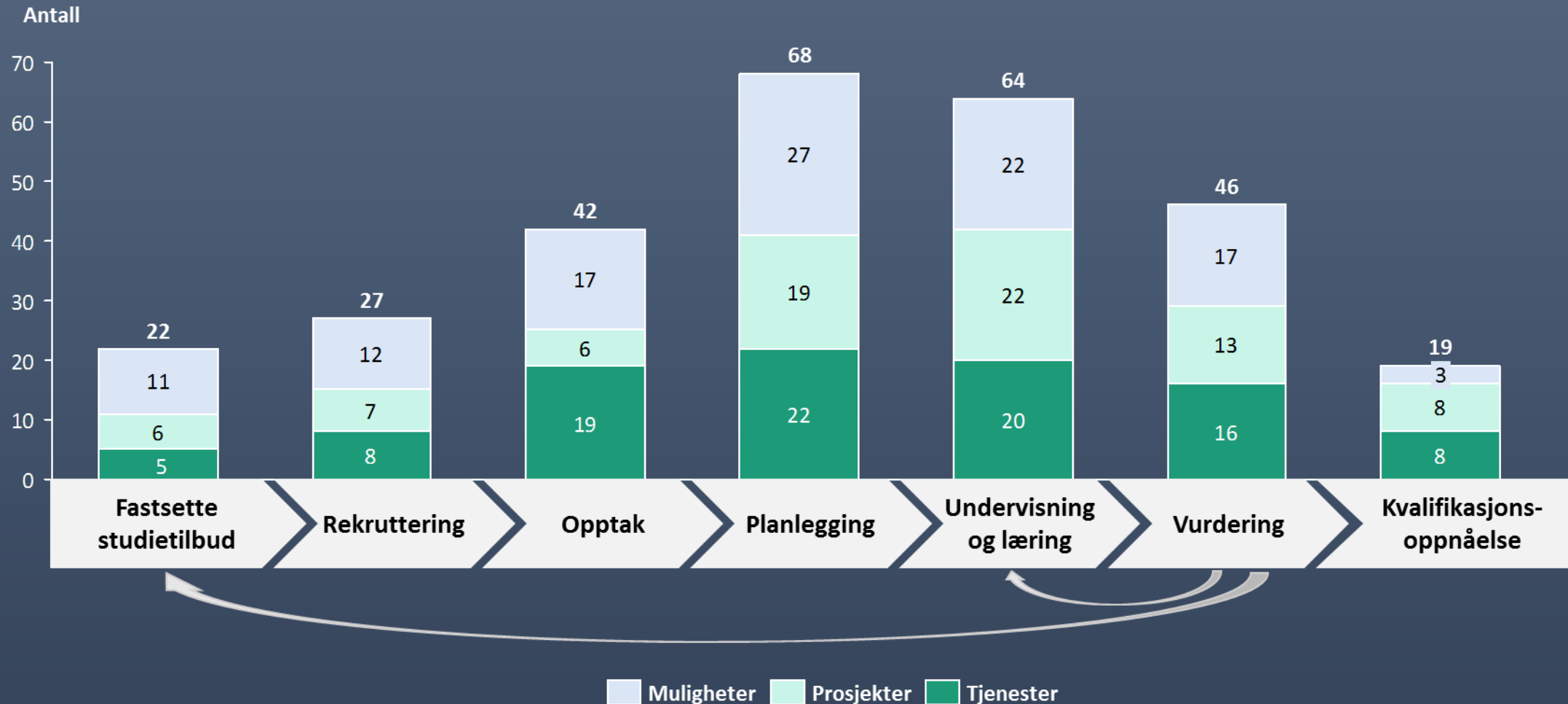
Hittil er det kartlagt 205 tjenester og 68 prosjekter i kunnskapssektoren. I tillegg er det identifisert 51 muligheter og 53 Nettverk

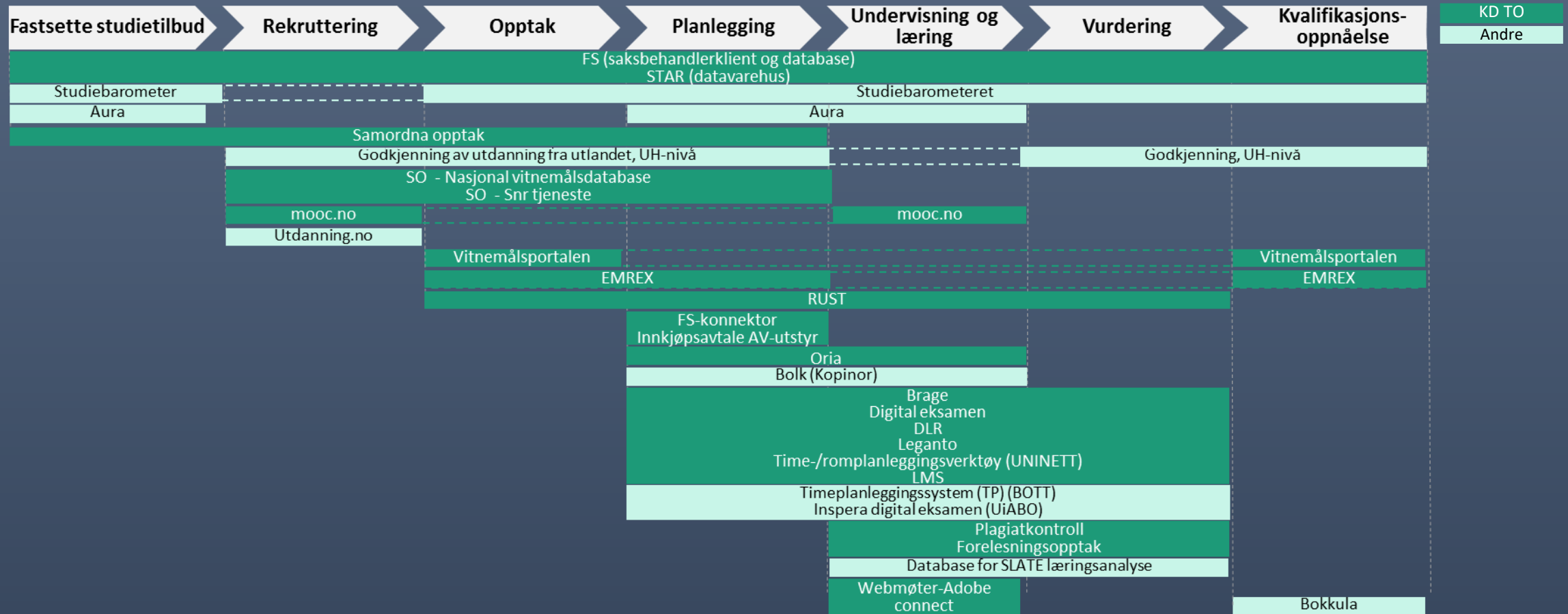
Det er identifisert flest prosjekter og tjenester innen utdanning samt administrasjon og ledelse

Planlegging, undervisning og vurdering er de fasene i utdanningens verdikjede som har mest aktivitet per dags dato

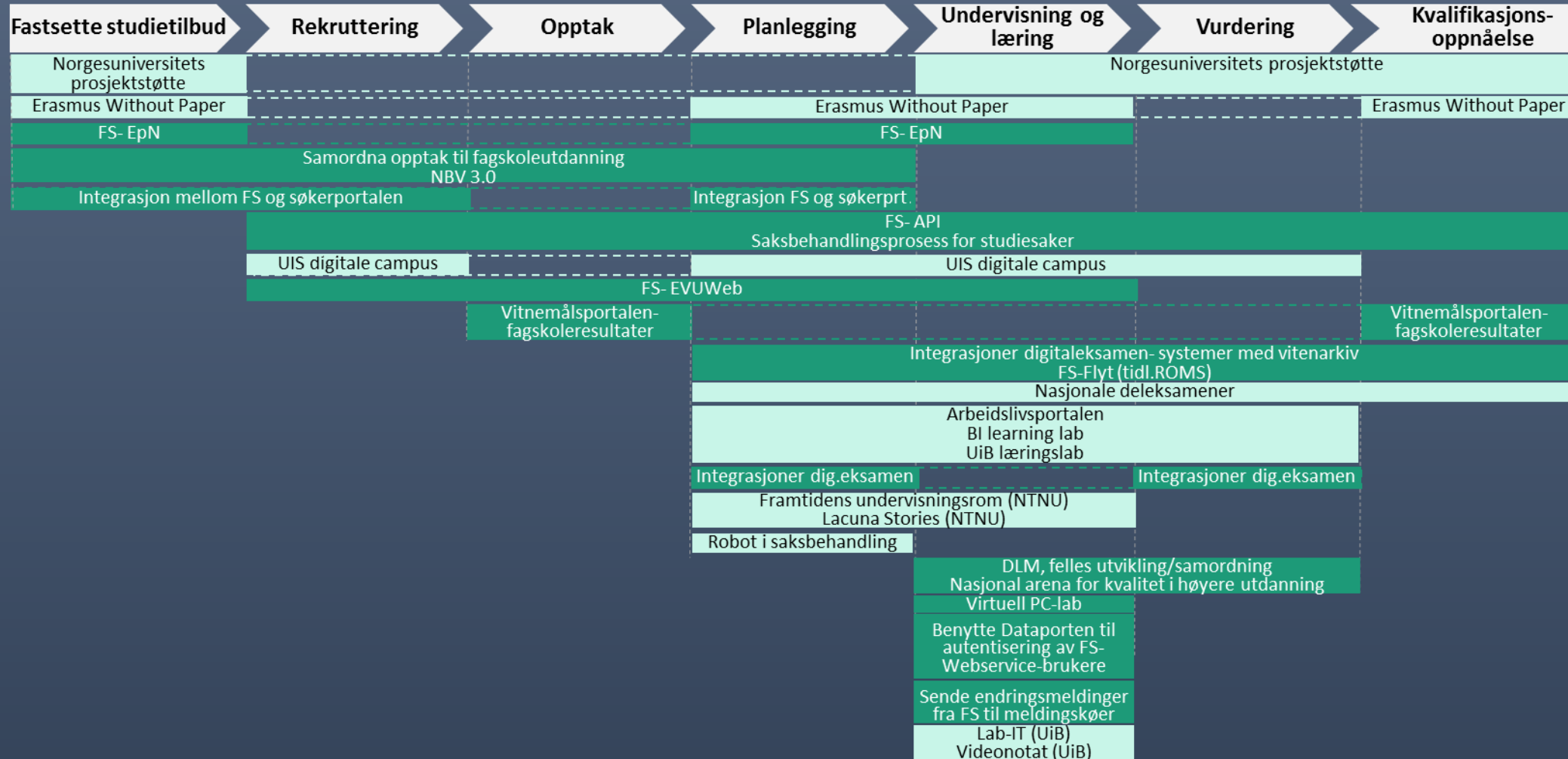

Mesteparten av tjenester i Utdanning går på tvers av flere faser av verdikjeden

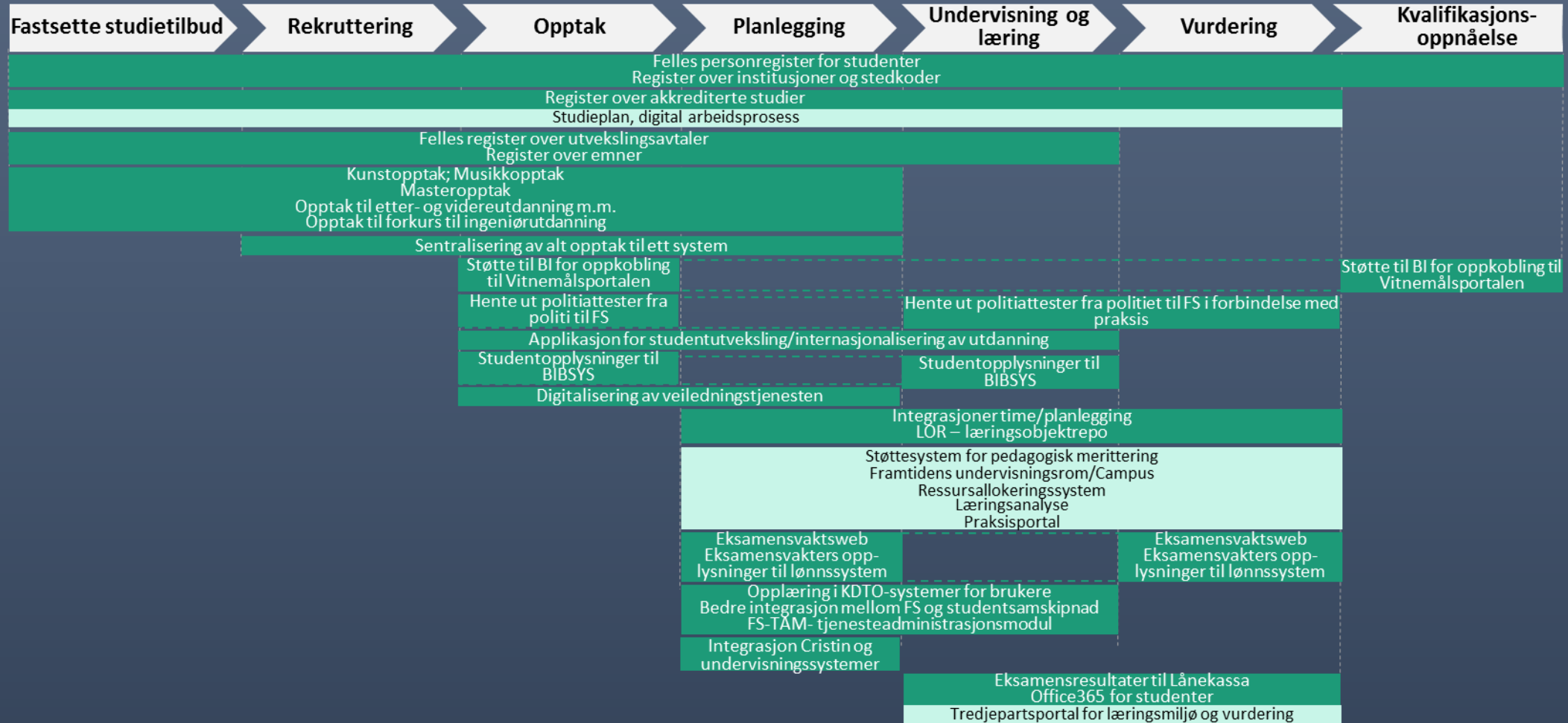
KD TO
Andre

Prosjekter i Utdanning

KD TO
Andre

Muligheter i Utdanning

KD TO
Andre

Ferdig...